

TIBRO SKOLUTREDNING

Bilaga 1 Förstudie

Bilaga 1: Handlingsalternativ F - 3 - Ransberg F – 6 - Ny skola 4-6

Datum: 2016.03.01

Handlingsalternativ F - 3 - Ransberg F – 6 - Ny skola 4-6

Handlingsalternativet innebär att kommunen behåller befintliga fastigheter med undantag för Gamla Smuleberg samt vissa paviljongbyggnader. De befintliga lokalerna upprustas och verksamhetsanpassas till en ny verksamhetsindelning om 2 skolor med årskurserna F-3 (lågstadiet), 1 skola med årskurserna F-6, 1 skola med årskurserna 4-6 (mellanstadiet) samt 1 skola med årskurserna 7-9 (högstadiet). Särskolan finns kvar på befintliga skolor och förberedelseklasser placeras vid samtliga skolor. Syftet är att bevara möjligheten till en landsbygdsskola upp till årskurs 6.

Skola	Befintlig uppdelning	Framtida uppdelning	Åtgärd
Smuleberg	F-5 2-parallell	F-3 3-parallell	Befintliga lokaler renoveras och anpassas till F-3 verksamhet. Viss nybyggnation kan behövas.
Häggetorp	F-5 2/3-parallell	F-3 3-parallell	Befintliga lokaler renoveras och anpassas till F-3 verksamhet.
Ransberg	F-5 1-parallell	F-6 1-parallell	Befintliga lokaler renoveras och anpassas till F-6 verksamhet. Nybyggnation behövs
Ny skola	xx	4-6 6-parallell	Nyproduktion
Nybo	6-9 5-parallell	7-9 6-parallell	Befintliga lokaler renoveras och ytan anpassas till volymbehov och uppgraderas.

Tabell 1. Åtgärder alternativ F- 3 och Ransberg F-6, ny skola 4-6

Utvärdering

Lagkrav (skollag, läroplan) – Betyg: 1/3

Alternativet delar upp skolverksamheten i tydliga stadier, F-3, F-6 Ransberg, 4-6 (F-6) och 7-9. Behörighetskrav och gällande lärarutbildningar är utformande efter de ovan nämnda stadierna vilket stödjer förslaget. Skolororganisationen får bättre möjligheter att utföra sitt uppdrag med en samlad kompetens i samma lokaler. Den tydliga stadiindelningen för tätort följer även en stadiindelad timplan som ligger som förslag från Regeringen via Skolverket.

Förslaget tillför en ny idrottshall som byggs i samband med den nya 4-6 skolan. Detta ökar tillgången för idrottstimmar som också överensstämmer med Skolverkets förslag till fler timmar inom idrott och hälsa. Ny idrottshall är även ett efterlängtat tillskott för föreningslivet i Tibro.

Förslaget kräver omfattande investeringar i Ransbergskola för att matcha specialämnena som finns i årskurs 6 och som inte stöds av lokalerna idag. F-6 på Ransberg sänker utvärderingen från 2 till 1 poäng då det anses svårt att möta lagar och förordningar inom skolverksamheten med dagens upplägg. Baserat på att lärarutbildningar som ger snävare utförandemöjligheter där en tidigare s.k. folkskollärare måste nu ersättas med flera lärare med specialbehörighet. I en 1-parallelligskola kan svårigheter med att uppfylla lagkrav uppstå

Politiska mål/visioner – Betyg: 2/3

Samma som alternativ F-3. Alternativet skapar flera mindre enheter som möter Tibros visionsbild av en trygg boplatz. Förslaget möter samtliga mål som BUN satt upp för 2016.

Verksamhet – Betyg: 1/3

Verksamheten på Ransberg blir begränsad och oflexibel då skolan blir 1-parallellig med risk för få elever per årskurs. Förslaget äventyrar även underlaget för den tilltänka nyproduktionen av en 4-6 skola då även det underlaget minskas med de elever som går kvar på Ransberg.

Alternativ	Antal elever efter ombygg.	Elever 2015 (inkl grundsr och förberedelsegrupp)	Summa investering mkr
Smuleberg F-3	210	285	40
Häggetorp F-3	240	318	48
Ransberg F-6	170	129	50
NY 4-6	380		166
Nybo 7-9	460	446	81
Summa	cirka 1 500 (1460)	1 178 (1 255)	384

Tabell 2. Antal elever före och efter investeringar, samt summa investering per skola

Ransberg skola får kompletteras med ytterligare byggnation och anpassningar för att möta dagens krav på skollokaler samt ytbehov. Den nya 4-6 skolan får byggas med en kapacitet på cirka 100 elever mindre än i alternativet F-3. För nybyggnation har kvm BTA priset satts till 25 000 kr/kvm BTA och för ombyggnation till 10-15 000 kr/kvm BTA. För skolytorna på Nybo har kvm BTA priset satts till 10 000 kr/kvm BTA och övriga ytor till 5 000 kr/kvm BTA. Uppförande av idrottshall har uppskattats till 17 000 kr/kvm BTA.

I detta alternativ uppstår troligtvis problem med ökade personalkostnader och rekrytering (baserat på att lärarutbildningar som ger snävare utförandemöjligheter där en tidigare s.k. folkskollärare måste nu ersättas med flera lärare med specialbehörighet. I en 1-parallelligskola kan svårigheter med att uppfylla lagkrav uppstå) Andra risker som framhävs med en 1-parallellig skola finns med sammansättning av arbetslag, språk i årskurs 6:an m.m.). Fördelen för verksamheten är att landsbygdsskolan består och skapar ett alternativ till tätortsskolorna.

Arbetsmiljö – Betyg: 2/3

Arbetsmiljön påverkas positivt då samtliga lokaler anpassas och görs ändamålsenliga för den verksamhet som ska bedrivas i lokalerna. Anpassningarna ger utrymme för åtgärder som förenklar och skapar förutsättningar för personal och elever att maximera nyttan av verksamhetslokalerna på ett sätt som stämmer överens med lagar, regler och önskvärd pedagogik.

Då samtliga skollokaler ses över och nödvändiga anpassningar och underhåll genomförs i de befintliga byggnaderna ökar även kraven och således kvalitén på tillgänglighet, inomhusklimat, ändamålsenlighet samt övriga rutiner för t.ex. städ mm.

Nackdelen är att då det i förslaget är befintliga fastigheter som renoveras och anpassas kan det begränsa möjligheterna i byggnation och vara kostnadsdrivande med vissa åtgärder. Efterfrågade underhålls- och arbetsmiljöåtgärder kan också bli kostnadsdrivande i äldre fastigheter.

Det kan även uppstå problem med personaltillsättningar vid mindre skolenheter då det krävs fler behörigheter med mindre underlag. Behov av delade tjänster kan uppstå vilket till viss del påverkar arbetsmiljön negativt.

Ekonomi – Betyg: 2/3

Investeringsnivån totalt – tillika en ökning av kapitalkostnaden – är totalt sett mellan 350-400 Mkr totalt för samtliga grundskolor i Tibro kommun. Då denna utredning kalkylerar kostnader via både behovs- samt kostnadsnyckeltal ska siffrorna ses som uppskattade och mycket preliminära. Både behovet, via ökat/minskat elevunderlag, och kostnaderna, via ökad/minskad efterfrågan på marknaden för byggtjänster, kan påverka slutkalkylen. I Summa investeringar ingår mark med 1,5 gånger skolans yta gånger 500 kr/kvm, oförutsedda utgifter med 10 % samt Inventarier med 3% av byggkostnaden.

Handlingsalternativet innebär en avveckling av Gamla Smuleberg därav behövs viss nybyggnation på Smulebergsskolan för att möta elevbehovet. Utformningen på denna nybyggnation är inte utredd och det kan tillkomma ökade kostnader för både avveckling av gamla befintliga lokaler men också anpassningar av tillbyggnaden på befintliga skollokaler.

ÅRSKOSTNAD TKR/ÅR	2015	Nuläge	12 808	Alternativ F-3 Ransberg F-6	31 723	
			TKR/ÅR		TKR/ÅR	
	KVM BTA	BUN	KS	KVM BTA	BUN	KS
	18 977	9 958	2 849	24 564	11 657	18 382
	Drift	UH	Kapital	Drift	UH	Kapital
Smuleberg	1 560	417	411	1 209	235	1 722
(endast NYA)	(1 063)	(235)	(256)			
Häggetorpsskolan inkl. paviljong och Eken	2 033	455	723	2 033	455	2 313
Ransberg skola	1 071	345	268	1 219	345	1 908
NY SKOLA 4-6				2 084		10 008
Nyboskolan inkl. idrott	3 264	813	1 449	3 264	813	4 114
SUMMA	7 928	2 030	2 849	9 809	1 848	20 066
(ex. GA. Smuleberg)	(7 431)	(1 848)	(2 695)			

Detta alternativ ökar BUNs driftkostnader med cirka 1,6 Mkr per år och KS kapitalkostnad med cirka 15 Mkr per år. Detta är en omfattande ökning av kapitalkostnaden men även ökade driftkostnader. Den redovisade kostnaden för Alternativ F-3 / Ransberg F-6 inkluderar kapitalkostnader på befintliga byggnader. Tillkommer ersättningslokaler under ombyggnation för befintliga lokaler, främst vid Ransberg men även Smuleberg och Häggetorp kan behöva evakueringslokaler under ombyggnation.

Då Ransberg skola i detta alternativ föreslås bli en F-6 skola jämfört med dagens F-5 krävs tillbyggnation av yta samt mer omfattande anpassningar än i alternativet där skolan istället blir en F-3 skola. Här behöver kök och matsal ses över samt tillgången till specialsalar. Verksamheten påverkas även via faktum att delar av skoleleverna inte tar del av den nya 4-6 skolan och det skiljer mellan stadioupbyggnaden mellan skolorna. Detaljerad kalkyl på huruvida dessa åtgärder skulle kräva ytterligare investeringar är inte genomförda i detta skede.

Den största investeringen ligger i nybyggnationen av en 4-6-skola, där ingår även en nyproduktion av en fullstor idrottshall. Nyproduktion innebär oftast en stor flexibilitet och mindre risk för kostnadsöverskningar vilket talar för alternativet. Yteffektivitet och samnyttjande mellan verksamhetsrelaterade funktioner kan maximeras och driftkostnader kan sänkas. Då handlingsalternativet till största del omfattar ombyggnationer av äldre fastigheter finns här en nackdel med variationer inom lokalbeståndet och den uppfattade kvalitén på skollokaler mellan skolorna. Det är även troligt att man inom en 10-årsperiod kommer behöva åtgärda och möjligtvis riva de äldre skollokaler. Handlingsalternativet som innebär ombyggnation av befintliga skollokaler skapar en förskjutning av nyproduktion, men eliminerar inte en framtida investering i ytterligare en ny skola.

Behov (elevantal, ytor) – Betyg: 1/3

Alternativet möter framtida behov av elevplatser och skapar viss flexibilitet mellan årskurserna på respektive skola. Detta pga. att yta frigörs när elever flyttas till den nya 4-6 skolan från Smuleberg och Håggetorp samt 6:orna flyttas tillbaka till Ransberg. Totalantalet platser blir cirka 50-100 st. mindre totalt sett i grundskolan inom kommunen.

Alternativet innebär en över-/vakant yta på cirka 5 000 kvm BTA yta räknat på kapacitetsnyckeltalen per elev och skola, 13 kvm BTA för Håggetorp och Nyboskolan. Den största delen, cirka 4 000 kvm BTA yta, finns på Nyboskolan. Övrig yta finns på Håggetorp. Vissa delar kan åtgärdas medan andra endast kan räknas in som ineffektiv yta.

Gamla Smuleberg avvecklas vilket kräver en viss tillbyggnad på Smulebergsskolan. Antal elever max per skola baserar sig på elevprognoser och kan komma att ändras i samband med uppdateringar och vidare utredning per skola. Även på Ransbergs skola kan vissa delar av skolan behöva avvecklas och ersättas. Detta är dock inte medräknat i förstudien pga. att den typen av detaljerad analys inte genomförts av någon specifik skola.

Elevprognoserna indikerar en elevökning från 2015-års nivå på cirka 1 250 elever i grundskolan till cirka 1 500 elever år 2025 (inkl grundsär som kräver större lokalytor). Alternativet möter elevplatsbehovet, dock bör skolorna anpassas efter behov för antal maxantal elever i en noggrannare utredning eftersom valet av skola kan påverka hur eleverna söker plaster. Elevprognoserna måste stämmas av löpande baserat på rådande utveckling inom trycket på skolplatser i landet.

Stora risker finns med alternativet gällande behovsutveckling på elevplatser. En skolenhet med F-6 indelning på Ransberg skapar en instabilitet i verksamheten samt bidrar till en osäkerhetsfaktor i och med det fria skolvalet. Skolskjutsen transporterar redan många elever till Ransberg skola och risken finns att elever väljer att fortsätta in till den nybyggda skolan i Tibro efter årskurs 3. Detta bidrar till verksamhetssvårigheter med små klasser.

Fastighet – Betyg: 1/3

Handlingsalternativet ökar fastighetsbeståndet inom kommunen då nybyggnationen av en ny 4-6-skola är större än avvecklingen av Gamla Smuleberg samt eventuellt andra byggnader, främst icke ändamålsenliga paviljonger.

I detta alternativ byggs två äldre skolor till och anpassas, Smuleberg samt Ransberg, detta skapar en risk för ökade kostnader utöver kalkylen. Även Håggetorp underhålls och anpassas vid behov.

Effektivitet – Betyg: 1/3

Förslaget möjliggör en flexibel och samnyttjande lösning för nybyggnationen 4-6-skola. Där blir även lokal-yta per elev baserad på riktvärden och ytan anpassas till verksamhetens behov. I befintliga fastigheter som utgör årskurserna F-3, F-6 samt 7-9 begränsas yteffektivitet och samnyttjande med rådande planlösningar och begränsningar i byggnaderna till viss del.

Uppdelningen på olika stadiesammansättningar inom kommunen varav tre mindre enheter för dem ger en försämring i samnyttjande av gemensamma ytor så som t.ex. bibliotek, matsal, idrott, personalutrymmen mm. Även samordningsvinster med personal inom grundskola och fritids begränsas.

Sammanfattning

0=möter ej, 1=ok 2=bra 3=utmärkt	Alt F-3 Ransberg F-6			
	Poäng	Krav	Behov	Vision
Lagkrav (skollag, läroplan)	1		x	
Politiska mål/visioner	2	x	x	
Verksamhet	1	x		
Arbetsmiljö	2	x	x	
Ekonomi	2	x	x	
Behov (elevantal, ytor)	1	x		
Fastighet	1	x		
Effektivitet	1	x		
Summa	11			
Investering			384 Mkr	
Kvm BTA			24 564 (22 964 skollokaler – 3 017 idrott)	
Antal elever			1 500	
Lokalkostnad per år Kr/kvm BTA (medel)			1 300	
Kvm skollokaler per elev/medel			17	
Lokalkostnad (drift/UH) per år/Mkr BUN			11,7 Mkr	
Kapitalkostnad per år/Mkr/ KS			18,6 Mkr	
Lokalkostnad per elev/kr/år			20 500 kr	
Varav lokalkostnader BUN per elev/kr/år			8 100 kr	
Varav lokalkostnader kapital KS per elev/kr/år			12 400 kr	